

Renhållningsförvaltningen

Handläggare: Johan Castwall
Tfn: 08-508 465 53

Renhållningsnämnden

Samverkan kring privatinförda glasförpackningar

Förslag till beslut

1. Renhållningsnämnden beslutar att inte godkänna modellavtalet.

Johan Castwall
Förvaltningschef

Bakgrund

Under de senaste åren har privatinförseln av alkoholhaltiga drycker ökat betydligt. Privatimporten har också inneburit att antalet glasförpackningar ökat kraftigt. Av de 155.000 ton glasförpackningar som årligen samlas in i Sverige uppskattas 25 procent utgöras av privatimporterade glasförpackningar. Naturvårdsverket har beräknat att Svensk Glasåtervinning (SGÅ) har en extra årlig kostnad på 24 Mnr för omhändertagandet av de privatimporterade glasförpackningarna.

Producenterna har dock inget ansvar för insamling och återvinning av privatinförda glasförpackningar eftersom dessa inte omfattas av det lagreglerade producentansvaret för förpackningar. Någon förpackningsavgift som kommer producenten i Sverige till del har heller inte erlagts. Privatinförda glasförpackningar ingår i det kommunala renhållningsansvaret för hushållsavfall.

Mot den bakgrunden har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), RVF och SGÅ tagit fram ett modellavtal för hantering av privatinförda glasförpackningar. Lösningen som föreslås innebär att kommunernas insamling av privatimporterade glasförpackningar samordnas med SGÅ:s insamlings- och återvinningssystem. Därmed påverkas inte den praktiska insamlingen. Kommunerna behöver inte etablera separata insamlingssystem och allmänheten behöver inte ändra sitt beteende och rutiner. Enligt förslaget till modellavtal ersätter kommunerna SGÅ för producentens kostnader för de privatimporterade glasförpackningarna enligt en fördelningsnyckel som baseras på befintlig statistik över konsumtion och import av alkoholhaltiga drycker. För Stockholms stads del skulle ersättningen till SGÅ uppgå till 1.347.104 kronor år 2006.

Förvaltningens synpunkter

Renhållningsförvaltningen konstaterar att den uppkomna situationen är ett resultat av ett systemfel som har sin grund i diverse lagstiftningar. En harmonisering av EU-ländernas producentansvarslagstiftning är nödvändig. Ett internationellt clearing-system skulle kunna lösa finansieringsfrågan.

Även om det i formell mening råder kommunalt ansvar för det privatimporterade glaset vänder sig förvaltningen mot att ersätta SGÅ med drygt 1,3 Mnkr när staden samtidigt har en årlig kostnad på över 13 Mnkr för glasförpackningar som producentens insamlingssystem inte når.

Plockanalyser från hushållen i Stockholm visar att 25 procent av avfallet som energiutvinns utgörs av returpapper och förpackningar med producentansvar. Av denna fjärdedel svarar det färgade och ofärgade glaset för 19 procent. Räknat på 2005 års 229.245 ton hushållsavfall som gick till energiutvinning innebär det att 10.889 ton glas samlades in och gick till förbränning till en kostnad på cirka 13.067.000 kronor. Kalkylen är baserad på en genomsnittlig insamlings- och behandlingskostnad på 1.200 kronor per ton.

Sannlikt överstiger stadens verkliga kostnader för glaset de 13 miljoner som redovisas i kalkylen. Stadens behandlingskostnader för glaset är sannolikt högre än genomsnittet på 1.200 kronor per ton eftersom fraktionen glas ger större mängder slagg och därmed högre transport- och deponikostnader, samt deponiskattekostnader, än för ”snittavfallet”. Vidare är kalkylen baserad på plockanalyser från hushållen. Tas hänsyn till de stora mängder glas från restauranger som samlas in med hushållsavfallet blir med all sannolikhet andelen färgat och ofärgat glas i hushållsavfallet större.

Enligt förordningen om producentansvar för förpackningar ska producenten se till att det finns ett lämpligt insamlingssystem för förpackningar som är hänförliga till producenten. Ett insamlingssystem ska anses som lämpligt om det är lättillgängligt, underlättar för den som innehar förpackningsavfall att lämna det ifrån sig och i övrigt ger god service åt dem som ska lämna förpackningsavfall till systemet. Producenter ska anordna system för insamling av allt förpackningsavfall som uppkommer. Kraven gäller oberoende om förpackningsavfallet uppkommer hos hushåll eller verksamheter.

Med hänvisning till bland annat genomförda plockanalyser kan förvaltningen konstatera att producenten inte når en stor del av det förpackningsavfall i form av färgat och ofärgat glas som uppkommer. Även om en viss del av glaset som för närvarande går till förbränning är privatimporterat belastas staden med mycket stora kostnader för glasförpackningar som det råder producentansvar för.

Det är inte skäligen att stadens medborgare både ska stå för höga kostnader för ett ofullständigt insamlingssystem och samtidigt ersätta ansvarigt producentbolag för ett systemfel som har sin grund i en bristfällig lagstiftning. Producenten borde snarare utveckla insamlingssystemet så att den ekonomiska belastningen på staden minskar, alternativt ersätta staden för uppkomna transport- och behandlingskostnader för de glasförpackningar som omfattas av producentansvaret.

Renhållningsförvaltningen föreslår att modellavtalet inte godkänns så länge staden inte ersätts för de faktiska kostnader som uppstår i det kommunala insamlingssystemet för glasförpackningar med producentansvar.

Bilaga

1. Avtalsförslag från Svensk GlasÅtervinning